

Bilag 2. Viden om uddannelsesvalg og indsatser, som støtter unges valg og færdiggørelse af uddannelse

Indhold

1. Indledning	2
2. Hvilke udfordringer har unge ifm. med valg af ungdomsuddannelse, og hvorfor vælger unge, som de gør?	2
2.1 Unge er i tvivl og mangler hjælp til at blive afklarede	2
2.2. Forældrene har stor betydning for de unges valg	3
2.3 Unge fravælger erhvervsuddannelserne pga. manglende viden om mulighederne - og vælger gymnasiet for at udskyde det svære valg	3
2.4 Unge lægger sig fast på valg af ungdomsuddannelse allerede i 8.klasse	3
2.5 Brobygning hjælper, men der er potentiale i at forbedre brobygning og introduktionskurser	4
2.6 Unge der vælger en erhvervsuddannelse, føler sig mindre pressede, er mere motiverede og kender egne interesser bedre	4
2.8 Køn påvirker de unges valg af ungdomsuddannelse	4
3. Hvorfor ender unge københavnere i restgruppen uden ungdomsuddannelse?	5
3.1 Primær årsag til, at unge i KK ender uden ungdomsuddannelse	5
3.2 Unge med øget sandsynlighed for at ende i restgruppen	7
4. Indsatser med potentiale til at forbedre vejledningen og øge søgningen til erhvervsuddannelserne	7
4.1 Integreret, kontinuerlig og systematisk planlagt vejledning og understøttelse af vejledningsaktiviteterne er mest effektivt	7
4.2 Læringsorienteret vejledning får flere unge i gang med en ungdomsuddannelse	8
4.4 10. klasse som trædesten til ungdomsuddannelse	9
4.4 Vejledningen og rollemodeller skal inspirere unge til køns- utraditionelle valg	10
4.5. Fritid som trædesten til ungdomsuddannelse	10
4.7 FUEL – brobygningsforløb fra Frederikssund Kommune	10

21. februar 2021
(opdateret marts 2022)

Sagsnummer

Dokumentnummer

1. Indledning

Med dette notat præsenterer forvaltningen viden om:

- hvad der påvirker unges valg af ungdomsuddannelse, og hvad der kan udfordre unges valg.
- hvilke tilgange og indsatser, der kan støtte de unge valg og overgang til ungdomsuddannelse.

Et lignende bilag blev præsenteret for BUU i marts 2021 ifm. vedtagelse af mål for søgning til ungdomsuddannelserne. Indeværende bilag er opdateret marts 2022 med resultater fra centrale undersøgelser publiceret sidenhen.

2. Hvilke udfordringer har unge ifm. med valg af ungdomsuddannelse, og hvorfor vælger unge, som de gør?

Forskningen peger på følgende som udfordringer i forbindelse med unges valg af ungdomsuddannelse – herunder, hvad der kan udfordre unges søgning til en erhvervsuddannelse:

2.1 Unge er i tvivl og mangler hjælp til at blive afklarede

Mange unge er i tvivl om, hvilken ungdomsuddannelse de skal vælge og har derfor behov for hjælp til at blive afklarede om valg af ungdomsuddannelse. Hver femte ung synes, det er svært at vælge ungdomsuddannelse, og hver sjette ung oplever, at de ikke har fået hjælp nok til at træffe et uddannelsesvalg – på trods af den vejledning, de har fået.

Undersøgelser fremhæver, at det at være uddannelsesparat ikke er det samme som at være valgparat - dvs. afklaret ift. valg af ungdomsuddannelse. Selvom det kun er ikke-uddannelsesparate elever, der har ret til individuel vejledning med en UU-vejleder, kan *både uddannelsesparate såvel som ikke-uddannelsesparate elever have behov for individuel vejledning som hjælp til at blive afklarede*¹. Dette *øger vigtigheden af, at lærere og andre fagprofessionelle, som den unge møder, er klædt på til at tale med de unge om valg af ungdomsuddannelse*. I den forbindelse peger Københavns Kommunes egen brobygninganalyse på, at udskolingslærere, der selv har en gymnasial uddannelsesbaggrund, ofte *ikke har tilstrækkelig viden om*

¹ EVA. Uddannelsesparathed og indsatser for ikke parate elever i grundskolen. 2020; EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019; EVA. Unge oplevelse af valg og vejledning. 2018.

erhvervsuddannelser til at kunne understøtte uddannelsesparate elevers uddannelsesvalg².

2.2. Forældrene har stor betydning for de unges valg

Undersøgelser viser, at de unges valg af ungdomsuddannelse i vid udstrækning er præget af forældrenes indstilling til og viden om uddannelse og job. 70 % af de unge i 9. klasse vurderer således, at deres forældre i nogen eller høj grad har haft betydning for deres beslutning om, hvad de skal efter 9. klasse. Og flere unge oplever - enten implicit eller eksplicit - et pres fra deres forældre i forhold til at vælge en gymnasial uddannelse og få høje karakterer.³ Det peger på, at den unges forældre har stor betydning for unges valg af ungdomsuddannelse.

2.3 Unge fravælger erhvervsuddannelserne pga. manglende viden om mulighederne - og vælger gymnasiet for at udskyde det svære valg

24% af unge, der har overvejet en erhvervsuddannelse, vælger en gymnasial uddannelse i stedet⁴. Når flertallet af unge vælger gymnasiet, skyldes det, at unge oplever gymnasiet som et sikkert og trygt valg, der holder mulighederne for videreuddannelse og job åbne og som en naturlig forlængelse af grundskolen. Valget af gymnasiet bliver dermed en måde at undgå at lægge sig fast på et fremtidigt erhverv. Dette står i kontrast med de unges oplevelse af erhvervsuddannelserne, som flere oplever at være ensbetydende med at vælge karrierevej for resten af livet og at være et valg primært for unge, der er skoletrætte. Mange unge kender ikke mulighederne i erhvervsuddannelsessystemet og ved ikke, hvad de skal forvente. Flere unge tænker derfor, at en erhvervsuddannelse ikke er noget for dem⁵. En nyere undersøgelse viser endvidere, at 69 % af de unge, der i 8.klasse var usikre på valget af ungdomsuddannelse, ender med at vælge gymnasiet⁶.

2.4 Unge lægger sig fast på valg af ungdomsuddannelse allerede i 8.klasse

Samme nye undersøgelse viser, at unge relativt tidligt lægger sig fast på, hvilken ungdomsuddannelse, de vil tage, og at det kan være svært at udfordre dette valg. 7 ud af 10 unge holder fast i deres valg af ungdomsuddannelsesvalg fra 8.klasse. Hvis de unge skifter mening i løbet af udskolingen, er det oftest ved at bytte et ønske om en erhvervsuddannelse ud med valg af gymnasiet og sjældent omvendt. Således havde 9 ud af 10 unge i undersøgelsen, der starter på

² Brobygningsanalyse. Analyse og erfaringsopsamling, 2020

³ EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019; EVA. Unges oplevelse af valg og vejledning. 2018

⁴ EVA. Synet på ungdomsuddannelserne blandt unge i 9. klasse. 2019

⁵ EVA. Synet på ungdomsuddannelserne blandt unge i 9. klasse. 2019 EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019; DEA. Hvad driver de unges uddannelsesvalg? 2018

⁶ EVA. Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse. 2021

gymnasiet, allerede i 8. klasse besluttet sig for, at det var den vej, de ville gå. Til sammenligning er det kun 5 ud af 10 unge fra samme undersøgelse, der i 8. klasse har planer om en erhvervsuddannelse, der ender med at gå den vej⁷.

2.5 Brobygning hjælper, men der er potentiale i at forbedre brobygning og introduktionskurser

79 % oplever, at brobygningen til ungdomsuddannelser i nogen eller høj grad hjælper dem. 21 % af unge oplever, at brobygningen til ungdomsuddannelser i udskolingen i mindre grad - eller slet ikke hjælper dem. Disse unge har svært ved at finde relevansen, savner forberedelse og opfølgning⁸. Dette bekræftes i Københavns Kommunes egen undersøgelse af brobygningen, hvor det fremhæves, at *for få skoler har fokus på at understøtte refleksion hos den unge og dermed få brobygningsforløb omsat til læring*, hvilket er en udfordring for elevernes udbytte af forløbene⁹:

Undersøgelser peger på, at der ligger et potentiale i at forbedre introkurser og brobygning. Det er afgørende, at *vejledningsaktiviteterne rammesættes med forberedelse og efterbearbejdning, samt at formålene med aktiviteterne er tydelige for de unge, hvis vejledningen skal gøre en forskel*¹⁰.

2.6 Unge der vælger en erhvervsuddannelse, føler sig mindre pressede, er mere motiverede og kender egne interesser bedre

Unge, der vælger en erhvervsuddannelse, føler sig mindre pressede over uddannelsesvalget i 9. klasse end unge, der vælger en gymnasial uddannelse. Således føler 61 % af de unge, der begynder i gymnasiet sig meget pressede over at skulle vælge i 9. klasse, mens det samme gælder 46 % af de unge, der er begyndt på en erhvervsuddannelse, . Desuden oplever unge, der vælger en erhvervsuddannelse generelt, at de kender sig selv bedre ift. faglige evner og interesser¹¹.

2.8 Køn påvirker de unges valg af ungdomsuddannelse

En undersøgelse viser, at der stadig ses sammenhæng mellem unges køn og deres valg af ungdomsuddannelse. Dette gælder særligt for hovedområder på EUD, hvor 95 % af ansøgerne til hovedområdet "Teknologi, byggeri og transport" er drenge, mens 87 % af ansøgerne til "Omsorg, sundhed og pædagogik" er piger. Der ses dog også forskelle

⁷ EVA. Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse. 2021

⁸ EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019

⁹ Brobygningsanalyse, Analyse og erfaringsopsamling. 2020

¹⁰ EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019; EVA. Unge oplevelse af valg og vejledning. 2018

¹¹ EVA. Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse. 2021

på de gymnasiale uddannelser, hvor flere piger end drenge søger STX, mens det omvendte er tilfældet på HTX.

Undersøgelsen viser desuden, at piger træffer deres valg af ungdomsuddannelse tidligere end drenge gør, er mere orienteret mod videreuddannelse, men også føler sig mere pressede, når det kommer til at vælge og starte på en ungdomsuddannelse. Til gengæld oplever drenge, i højere grad end piger, at mere tid kunne have hjulpet til at træffe deres uddannelsesvalg samt, at individuel vejledning med en UU-vejleder hjælper dem til at blive afklarede¹².

3. Hvorfor ender unge københavnere i restgruppen uden ungdomsuddannelse?

3.1 Primær årsag til, at unge i KK ender uden ungdomsuddannelse

Københavns Kommunes egen analyse af Unge Københavnerne i restgruppen uden ungdomsuddannelse viser, at der i 2018 var en restgruppe på ca. 11.000 unge københavnere i alderen 15-24-år, der hverken har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse¹³. En opfølgende analyse af unge i restgruppen viser, at der i restgruppen er ca. 600 unge i alderen 18-24-år, der hverken er i uddannelse eller beskæftigelse, og har ikke været det i minimum ét år (den såkaldte NEET-gruppe, Not in Employment, Education or Training)¹⁴.

64 % af de unge i restgruppen kan inddeles i en eller flere delgrupper, som udgør en kendt/*særlig problematik*, fordi de er kriminalitetstruede, psykisk syge, anbragte, psykisk sårbare, har handicap, er i udvis boligsituation, under behandling for rusmidler, og/eller har anden etnisk baggrund end dansk og på udlandsophold. Størstedelen af disse unge er *opvokset i København*, idet mere end halvdelen har gået i grundskole her¹⁵.

En meget stor del af de unge i både rest- og NEET-gruppen har tidligere forsøgt sig med en ungdomsuddannelse, som de ikke har gennemført (hhv. 50 % og 41,5 %)¹⁶.

¹² EVA. Køn og uddannelsesvalg. 2019)

¹³ Analysen af 'Unge Københavnerne – Syv tværgående analyser om 15-24-årige københavnere (Velfærdsanalyseenheden, 2018). Analysen blev lavet i forbindelse med implementeringen af den kommunale ungeindsats i København.

¹⁴ Analyse af unge i restgruppen og i NEET-gruppen, Den Tværgående Analyseenhed, 2020.

¹⁵Velfærdsanalyseenheden, 2018, side 34.

¹⁶ Analyse af unge i restgruppen og i NEET-gruppen, Den Tværgående Analyseenhed, 2020.

Til opgørelsen af odds-ratio for 'opfylder ikke adgangskravene til EUD har DTA anvendt tilgængelige registerdata om EUD-adgangskravene. At opfylde adgangskravene vil her sige:

- At være gået op til alle bundne prøver, og have et gennemsnit på minimum 2,0 på tværs af de bundne prøver

Den opfølgende analyse af unge i restgruppen viser, at den helt primære årsag til, at unge københavnere 15-24 år ender i restgruppen - uafhængigt af øvrige karakteristika - er, at de **ikke kan opfylde adgangskravene til en erhvervsuddannelse**¹⁷, hvilket ses i tabellen herunder:

	Hvad påvirker sandsynligheden for at være i i restgruppen 2019?	Odds ratio
Øger sandsynligheden	Opfylder ikke adgangskravene til EUD	7,50
	Tidligere behandlet for en psykiatrisk lidelse	3,00
	Tidligere modtaget foranstaltning	2,20
	Alder 18-20 år / relativt til at være 15-17 år.	2,10
	Tidligere sigtet for kriminalitet	2,10
	Opvokset i KK	1,80
	Alder 21-24 år/ relativt til at være 15-17 år.	1,50
	Køn (mand)	1,40
	Tidligere anbragt	1,30
	Dansk oprindelse	1,20
Mindsker sandsynligheden	Dage med psykiatrisk indlæggelse tidligere	1,00
	Dage med somatisk indlæggelse tidligere	1,00
	Forældres højeste uddannelse	1,00
	Forældres ækvivalerede disponible indkomst	0,70

Note: N=89.341, hvoraf 10.248 har restgruppe-status. Sandsynlighed og odds er ikke det samme. Odds ratio giver den faktor sandsynligheden påvirkes med, når de forskellige karakteristika er til stede.

Tabellen viser, at det øger sandsynligheden med faktor 7,5 for at ende i restgruppen, der hverken har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse, hvis man som ung ikke kan opfylde adgangskravene til en erhvervsuddannelse. Det peger på, at det er særligt vigtigt at støtte unge københavnere - uanset baggrund - med at

- At have et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i dansk (skriftlig og mundtlig) ved folkeskolens afgangseksamen eller 10. klasseprøver - eller et tilsvarende resultat ved tilsvarende prøve.
- At have mindst 2,0 i gennemsnit af karaktererne i matematik enten ved 9. klasseprøven (skriftlig) eller ved 10. klasseprøverne (skriftlig og mundtlig) - eller et tilsvarende resultat ved tilsvarende prøve.

Da der ikke findes registerdata vedr. andel unge, der opfylder EUD-adgangskravene om at blive vurderet uddannelsesparat ved afslutningen af henholdsvis 9. eller 10. klasse og andel unge, der har indsendt deres studievalgportfolio, indgår de data ikke i DTA's klassifikation af "opfylder adgangskrav til EUD".

¹⁷ Ibid.

opfylde adgangskravene til en erhvervsuddannelse, da det vil styrke sandsynligheden for at de kommer i gang med, hhv. gennemfører ungdomsuddannelse.

I skoleåret 2018/19 var det ca. 10 pct. af eleverne i 9. klasse i KK, som ikke fik en fuld afgangsprøve, og som derfor ikke opfylder adgangskravene til en erhvervsuddannelse¹⁸.

3.2 Unge med øget sandsynlighed for at ende i restgruppen

Den opfølgende analyse af unge i restgruppen¹⁹.

Den opfølgende analyse viser, at ikke-vestlige efterkommere i høj grad er overrepræsenteret blandt unge i restgruppen og i NEET-gruppen²⁰ men, at ikke-vestlige efterkommere faktisk har lavere sandsynlighed for at være i rest- og NEET-gruppen, når forskelle i socioøkonomiske grundvilkår udlignes.

Analysen viser desuden, at når der kontrolleres for øvrige risikofaktorer og baggrundskaraktistika er det forhold, som har størst betydning for sandsynligheden for at være i NEET-gruppen, om den unge *tidligere er behandlet for en psykiatrisk lidelse*²¹.

Som supplement til at sikre, at alle unge kan opfylde adgangskravet til en erhvervsuddannelse – peger det på, at der kan være brug for en målrettet indsats for at forebygge, at unge udvikler psykiatriske lidelser.

4. Indsatser med potentiale til at forbedre vejledningen og øge søgningen til erhvervsuddannelserne

4.1 Integreret, kontinuerlig og systematisk planlagt vejledning og understøttelse af vejledningsaktiviteterne er mest effektivt

Forskning og undersøgelser viser, at vejledning og uddannelsesparathedsvurderingen fungerer bedst, når dette indgår

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Analyse af unge i restgruppen og i NEET-gruppen, Den Tværgående Analyseenhed, 2020.

²⁰ Unge ikke-vestlige efterkommere i grupperne er bl.a. udfordrede af, at:

- deres mor har en svagere arbejdsmarkedstilknytning
- de har vanskeligere ved at møde krav til erhvervsuddannelse (og de er i større grad i skolepraktik end andre unge)
- oftere har bopæl i udsat boligområde.

Analyse af unge i restgruppen og i NEET-gruppen, Den Tværgående Analyseenhed, 2020.

som en integreret, kontinuerlig og systematisk del af udskolingsarbejdet og løftes i et fælles ansvar mellem skole og vejleder²². Dette kræver:

- Høj grad af integration af vejledningen i de samlede aktiviteter. Dvs. at det obligatoriske emne uddannelse og job er en del af skolens tilbud; der er en høj grad af forældreinddragelse; at udviklingen af vejledningen sker pba. systematiske evalueringer og udvikling af vejledningstilbuddene; at vejledningen er fordelt over hele skoleåret på forskellige aktiviteter og er en del af en samlet årsplan og at der er en høj grad af samarbejde mellem faglærer, kontaktlærer og vejledere.
- Høj grad af kontinuitet og systematisk planlægning af vejledningen. Dvs., at der er klarhed omkring ansvarsfordeling mellem vejleder faglærer og kontaktlærer vedr. forskellige vejlednings aktiviteter og forskellige former for samtaler; at vejledningen har sin egen årsplan med forskellige aktiviteter; at der foretages systematiske evalueringer og udvikling af vejledningstilbuddene og der er klarhed omkring ansvarsfordeling mellem elever, forældre og vejleder.
- Styrkelse af samarbejdet og koordineringen mellem skole og vejleder
- Udvikling af metoder og vejledningsaktiviteter, der er baseret på samarbejde mellem lærere og vejledere
- Fælles sprog og forståelse af uddannelsesparathedsvurderingens forudsætninger og kriterier
- At lærerne klædes bedre på med viden om vejledning og om erhvervsuddannelserne²³.

4.2 Læringsorienteret vejledning får flere unge i gang med en ungdomsuddannelse

I forskningsprojektet 'Udsyn i udskolingen' fra Aarhus Universitet koblede man vejledningsaktiviteterne til undervisning ud fra en karrierelæringsstilgang²⁴. Dvs. at eleverne deltog i aktiviteter for at lære mere om forskellige uddannelser og job - ikke for at tage stilling til, om det var noget, som de vil vælge. Resultater fra projektet peger på følgende tendenser:

- Flere unge der deltog i projektet efterfølgende, startede på en ungdomsuddannelse, særligt blandt lavindkomstfamilier.
- Lidt højere grad end andre unge startede på en erhvervsuddannelse.

²² Vejledning i sammenspil. Højmark. 2020. Efterskolens praksis under lup; Højmark. 2001. Vejledning i sammenspil.

²³ EVA. Uddannelsesparathed og indsatser for ikke-parate elever i grundskolen. 2020; Højmark. 2020. Efterskolens praksis under lup; EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019; Højmark. 2001. Vejledning i sammenspil. Højmark. 2020. Efterskolens praksis under lup; Højmark. 2001. Vejledning i sammenspil.

²⁴ Rie Thomsen, Jesper Eriksen & David Riemeer. Udsyn i Udskolingen – kvantitativ evaluering af læringsorienteret uddannelsesvejledning. 2021

- Sammenlignet med andre unge, var unge fra projekter i mindre grad uden for uddannelsessystemet.
- Sammenlignet med andre unge var det især flere drenge, der deltog i projektet, der startede på en ungdomsuddannelse.

Aktiviteterne skulle bidrage til, at eleverne lærte noget om sig selv i *samspil* med forskellige uddannelser og job. Der var fokus på rammesætningen af aktiviteterne, før- under og efterbehandling, og på at iværksætte nye læringsaktiviteter indenfor job/uddannelse samt mindre ændringer i allerede eksisterende aktiviteter – så aktiviteten fik et læringsorienteret fokus.

En anden nyere undersøgelse peger også i retningen af potentialet i at nedtone det store fokus på uddannelsesvalg og planer i udskolingen, samt at tvivl bliver italesat som en naturlig del af det at træffe valg. Unge skal klædes på til at håndtere tvivlen og have tilstrækkelig indsigt i uddannelsessystemet til at vide, at valget af ungdomsuddannelse ikke er definerende for resten af livet²⁵.

4.4 10. klasse som trædesten til ungdomsuddannelse

Undersøgelser peger på, at 10. klasse kan fungere som en trædesten til ungdomsuddannelse - særligt for fagligt svage elever, men viser også, at der er behov for styrkelse af vejledningen i 10. klasse:

En undersøgelse viser, at mange *elever i 10. klasse oplever et løft både fagligt, socialt, personligt, og at 10. klasse hjælper flere elever med at blive afklaret omkring deres valg af ungdomsuddannelse og bliver uddannelsesparate*²⁶. Dette er særligt gældende for fagligt svage elever.

Undersøgelsen viser dog samtidig, at der fortsat er en del elever, der har brug for hjælp til at understøtte deres valgproces, hvorfor der er et *potentiale i at forbedre vejledningen i 10. klasse*. Dette kan fx gøres gennem et øget fokus på praktik, individuel vejledning og den obligatoriske selvvalgte opgave (OSO), idet disse tre aktiviteter er med til at hjælpe eleverne i deres overvejelser om uddannelse og job i 10. klasse²⁷.

²⁵ EVA. Unges valgproces og start på ungdomsuddannelse. 2021

²⁶ Næsten halvdelen (49 %) af alle elever i Danmark i 2018, der afsluttede 9. klasse, fortsatte videre i 10. klasse. Dette gør de bl.a., fordi de ser frem til en pause inden de begynder på en ungdomsuddannelse og/eller for at udvikle sig fagligt og/eller socialt. Næsten halvdelen (47 %), der starter i 10. klasse, ved desuden ikke, hvad de vil efter skolen.

²⁷ EVA. Elevernes syn på 10.kl. 2020; EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019.

4.4 Vejledningen og rollemodeller skal inspirere unge til køns- utraditionelle valg

En undersøgelse peger på, at der ligger et uudnyttet potentiale i få flere piger ind i typiske drengefag, og drenge ind i klassiske pigefag fx på erhvervsuddannelserne, hvor kønsskævvridningen er markant således, at alle kompetencer og talenter bringes i spil. Ifølge denne undersøgelse er det vigtigt at *udfordre de unge i deres uddannelsesvalg*, åbne deres horisont og bryde med fastlåste forestillinger om, hvad piger og drenge kan og skal i livet²⁸.

Undersøgelser fremhæver, at *rollemodeller, der har valgt kønsutraditionelt, kan medvirke til at stimulere unge til at kunne se sig selv i et fag eller en uddannelse*²⁹. Samtidig bør man have fokus på, hvordan skoler kan stimulere de unges faglige interesse herunder kønsutraditionelle interesser. Dette kan fx gøres gennem *inspirerende åben skole-samarbejder og mangfoldige læringsmiljøer*, der tilgodeser forskellige behov.

4.5. Fritid som trædesten til ungdomsuddannelse

Ikke mindst viser undersøgelser, at fritidsinteresser og fritidsbeskæftigelse kan påvirke de unges overvejelser om uddannelse:

Fritidsinstitutioner giver de unge mulighed for at udvikle og dyrke interesser gennem de aktiviteter, der tilbydes. En undersøgelse peger på, at man bør tænke de unges fritid ind i vejledningen³⁰. Der ligger derfor et potentiale i at klæde pædagoger, der er med til at facilitere disse aktiviteter, godt på til at snakke med de unge om deres interesser set i relation til fremtidsmuligheder og valg af ungdomsuddannelser.

I Københavns Kommune er der en indsats i gang, der skal klæde pædagoger i de kommende Ungeværker på til at være uddannelsesambassadører, som kan støtte de unge i deres tvivl, overvejelser og tanker om uddannelse og job.

4.7 FUEL – brobygningsforløb fra Frederikssund Kommune

I Frederikssund har man skabt et tæt samarbejde mellem grundskoler, erhvervsuddannelser og virksomheder om brobygningsforløbet FUEL, hvor der undervises med 'maker-teknologier'. Der kan drages paralleller til København Kommunes praktiske værksteder BUF-X, oprettelsen af et 'maker space' på TEC samt erhvervsplaymakerindsats.

²⁸ EVA. Køn og uddannelsesvalg. 2019

²⁹ EVA. Køn og uddannelsesvalg. 2019; DEA. Hvordan får vi STEM ind på lystavlen hos børn og unge? 2019

³⁰ EVA. Uddannelsesvalg i 9. kl. 2019.

FUEL står for Før, Under og Efter Læringsmiljøer og fokuserer bl.a. på praktikpladsgaranti, forpligtende samarbejde mellem grundskole, erhvervsuddannelser og virksomheder inden for EUD og 'makerteknologier'. Konkret iværksætter FUEL en række aktiviteter, der tilsammen støtter op om elevernes valg- og læringsprocesser.

Gennem indsatsen har kommunen fået markant flere lokale unge til at vælge en erhvervsuddannelse. I 2020 har 28,6% af afgangseleverne fra grundskolen i Frederikssund valgt en erhvervsuddannelse, hvorimod de inden projektets begyndelse havde et optag på knap 20 %. På nogle skoler i Frederikssund Kommune svarer op mod 50 pct. af eleverne, at de har fået et bedre og mere positivt indtryk af erhvervsuddannelserne efter deltagelsen i FUEL. Kommunen vurderer, at det er FUEL-projektet der har forårsaget det stigende optag, og der er truffet en politisk beslutning om at fortsætte arbejdet grundet de markante resultater, de ser efter indsatsen. Dette skal foregå på et nyopført makerspace.